การจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาในเว็บไซต์ภาษาไทย ด้านมะเร็งโดยใช้ CancerDic+

สุภาพร เกิดกิจ[1] องอาจ อุ่นอนันต์[2] และ พยุง มีสัจ[3]

[1,3]คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพฯ
[2]คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ กรุงเทพฯ
Emails: supaporn.k@kmutnb.ac.th[1], aongart.a@rmutsb.ac.th[2], pym@kmutnb.ac.th[3]

บทคัดย่อ

ปัจจุบันจำนวนเว็บไซต์ที่ให้ความรู้ด้านมะเร็งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ใช้งานเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและมีปริมาณมากแต่จะทราบได้อย่างไรว่าเนื้อหาบนเว็บไซต์นั้นมีความน่าเชื่อถือหรือไม่ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ด้านมะเร็ง เพื่อแยกประเภทของเนื้อหาเว็บไซต์ที่มีความน่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือ ซึ่งงานวิจัยนี้นำเสนอ CancerDic+ เพื่อใช้ในการสกัดคำโดยมีการเพิ่มข้อมูลคำศัพย์เฉพาะด้านเกี่ยวกับมะเร็งและใช้เหมืองข้อมูล (Text Mining) ทำการจำแนกข้อมูล โดยมีการเปรียบเทียบค่าความถูกต้อง (Accuracy) ค่าความแม่นยำ (Precision) และค่าความครบถ้วน (Recall) ของการจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาที่ผ่านเครื่องมือสกัดคำจาก Lexto, SWATH และ CancerDic+ ซึ่งผลการจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์พบว่าการทำเหมืองข้อมูลโดยใช้ CancerDic+ สกัดคำให้ผลการจำแนกได้ดีที่สุด (Accuracy = 0.844, Precision = 0.838, Recall =0.845) ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ— เหมืองข้อความ; การจำแนกข้อมูล; การสกัดคำ; ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์

1. บทนำ

ปัจจุบันการเติบของอินเทอร์เน็ตทำให้การค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์และการดูแลสุขภาพสามารถทำได้สะดวกและรวดเร็ว แต่ข้อมูลออนไลน์มีอยู่จำนวนมากนั้นมีทั้งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือ จึงไม่สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้งานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพได้ ซึ่งการดูแลสุขภาพต้องการข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ในงานวิจัยนี้จึงใช้เนื้อหาเกี่ยวกับโรคมะเร็งเนื่องจากเป็นโรคสำคัญหมายถึงโรคที่สามารถป้องกันได้แต่มีผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นทุกปี ปัจจุบันมีอัตราการป่วยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและที่เป็นโรคที่มีอัตราการเสียชีวิตเป็นอันดับ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551-2556 จะเห็นได้จากรายงานสถิติข้อมูลของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข แสดงดังรูปที่ 1 ดังนั้นหากมีข้อมูลออนไลน์ที่มีความน่าเชื่อถือก็จะสามารถให้ความรู้เพื่อช่วยลดอัตราการป่วยเป็นโรคมะเร็งได้

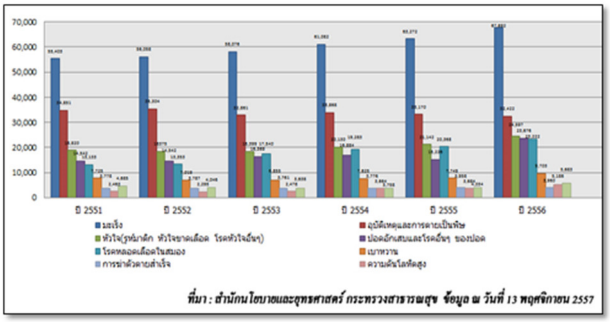

รูปที่ 1. จำนวนและอัตราผู้เสียชีวิตจากโรคสำคัญ ปี พ.ศ. 2551 – 2556

ดังนั้นการที่จะนำข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์มาใช้งาน จึงควรมีการจำแนกความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ ซึ่งในต่างประเทศมีการรับรองเนื้อหาภายในเว็บไซต์เกี่ยวกับทางการแพทย์และสุขภาพโดยมูลนิธิฮอน (Health On the Net Foundation: HON) ได้ดำเนินการส่งเสริมและแนะนำการนำข้อมูลออนไลน์ด้านสุขภาพที่มีประโยชน์เชื่อถือได้มาใช้งานได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมูลนิธิ HON จะมีเกณฑ์การพิจารณาความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ 8 ข้อ ดังนี้ คุณสมบัติของผู้เขียน (Authoritative) ความสมบูรณ์ของบทความ (Complementarity) ความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้งาน (Privacy) การแสดงแผล่งที่มา (Attribution) มีรองรับเรื่องการร้องเรียน (Justifiability) ความโปร่งใสของข้อมูล (Transparency) ระบุแหล่งเงินทุน (Financial Disclosure) และแยกส่วนเนื้อหาและโฆษณาอย่างชัดเจน (Advertising) เว็บไซต์ที่ได้รับการรับรองความน่าเชื่อถือจะได้รับสัญลักษณ์ภาพ HONcode เพื่อนำไปแสดงไว้ที่เว็บไซต์นั้น ๆ ซึ่งทำให้ผู้สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ได้รับการรับรองความน่าเชื่อถือมีความมั่นใจในการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้งานได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์ [1] สำหรับประเทศไทยมีการรับรองเว็บไซต์ด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ซึ่งเว็บไซต์ที่ทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ผ่านการรับรองความน่าเชื่อถือจะได้รับสัญลักษณ์ภาพ DBD Verify แสดงที่หน้าเว็บไซต์ ทำให้ผู้ซื้อสินค้าออนไลน์เกิดความเชื่อมั่น แต่ในการรับรองเนื้อหาเว็บไซต์เกี่ยวกับ

สุขภาพด้านมะเร็งนั้นยังไม่มีการจำแนกหรือรับรองความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ด้านมะเร็ง เพื่อแยกประเภทของเนื้อหาเว็บไซต์ที่มีความน่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือ โดยนำเสนอ CancerDic+ ซึ่งเป็นพจนานุกรมคำศัพท์เฉพาะด้านมะเร็งเพื่อตัดคำภาษาไทย โดยนำข้อมูลมาจากเว็บไซต์ ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น ข้อมูลที่ได้จากเว็บไซต์หรือสถาบันทางการแพทย์ หรือบล็อกของแพทย์ ส่วนข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ เช่น ข้อมูลการขายประกันสุขภาพ ข้อมูลการขายอาหารเสริม ข้อมูลสมุนไพรหรือยาที่โฆษณาสรรพคุณเกินจริง จากนั้นจึงนำมาเข้ากระบวนการสกัดข้อความ (Text Extraction) เพื่อตัดคำ ในส่วนการให้ค่าน้ำหนักคำเพื่อที่จะนำไปเป็นตัวแทนเอกสารใช้วิธีการหาค่าน้ำหนัก (Term Weighting: TF) และการหาค่าความถี่ผกผัน (Inverse Document Frequency: IDF) แล้วจึงนำมาจำแนกประเภทความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ด้านมะเร็งและทำการประเมิน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการตัดคำและการจำแนกเนื้อหา

ในงานวิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินงาน ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินงาน และส่วนที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาการจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ด้านมะเร็งมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1. ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ (Website Credibility)

นิยามของความน่าเชื่อถือ (Credibility) [1] หมายถึง ความเชื่อถือได้ (Believability) ไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือวัตถุซึ่งมีลักษณะที่เชื่อถือได้ 2 ประการ คือ ความรู้สึกว่ามีคุณภาพผู้คนรับรู้ว่ามีคุณภาพ (Perceived) ซึ่งอาจไม่มีอยู่ในตัวบุคคลหรือวัตถุสารสนเทศจริง และความน่าเชื่อถือที่ได้จากการรับรู้ (Perception of Credibility) การประเมินความน่าเชื่อถือเป็นผลมาจากสมองที่จะประเมินปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ความไว้เนื้อเชื่อใจได้ (Trustworthiness) สำหรับการประเมินสารสนเทศต่าง ๆ ผ่านเว็บและความเป็นผู้ชำนาญการ (Expertise) ซึ่งจะต้องมีความรู้ประสบการณ์และสมรรถนะ มีชื่อนักเขียนบทความและการอ้างอิงชัดเจน เป็นต้น ความไว้เนื้อเชื่อใจจะบอกถึงความดีและมีจรรยาบรรณของเว็บไซต์ ดังนั้นหากต้องการให้เว็บไซต์ที่มีความน่าเชื่อถือจะต้องทำให้ผู้มาเยี่ยมชมรับรู้ว่ามีความไว้เนื้อเชื่อใจได้ และความเป็นผู้ชำนาญการในระดับสูง นอกจากนี้ปัจจัย ที่ทำให้เว็บไซต์น่าเชื่อถือได้เพิ่มขึ้น เช่น การเพิ่มคุณค่าให้กับเว็บไซต์ โดยการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย บทความต้องมีอ้างอิงหรือผู้แต่งเสมอไม่มีโฆษณามากเกินไป นามสกุลของเว็บไซต์ (Domain Name) ต้องเป็นขององค์กรที่จดทะเบียนอย่างถูกต้อง ทุกองค์ประกอบบนเว็บไซต์ทำงานได้ถูกต้องและชื่อเสียงในด้านดีขององค์กรก็จะส่งผลต่อเว็บไซต์ด้วย

2.2. การสกัดข้อความ (Text Extraction)

การสกัดข้อความนั้นเป็นกระบวนการของการทำเหมืองข้อความ (Text Mining) เพื่อใช้การวิเคราะห์คำออกจากเอกสาร ข่าวสาร ข้อความ และสารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นตัวอักษรโดยสามารถนำไปทำการแบ่งกลุ่ม (Clustering) การจำแนกข้อมูล (Classification) และการหาความสัมพันธ์ (Association) ซึ่งในการแบ่งกลุ่มเอกสาร (Document Clustering) [2] เป็นการวัดความคลายคลึงกันของข้อความในตัวเอกสาร โดยข้อมูลตัวอักษรจะถูกแปลงเป็นตัวเลขเพื่อทำขั้นตอน การแบ่งกลุ่มโดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น DBSCAN, K-mean, SOM และ Hierarchical ซึ่งก่อนการทำเหมืองข้อความจะต้องผ่านขั้นตอนการเตรียมข้อมูล (Preprocess) ก่อนซึ่งมีขั้นตอน [3][4][5] ดังนี้

2.2.1. การตัดคำ (Word Segmentation)

เป็นการแยกแต่ละคำจากเอกสารออกจากกัน โดยยังคงมีความหมายที่ถูกต้องสมบูรณ์อยู่ โดยการตัดคำนั้นใช้ฐานข้อมูลพจนานุกรมคำศัพท์ในการแบ่งคำออกมา [6]

2.2.2. การกำจัดคำหยุด (Stop Word)

เป็นการตัดคำที่ไม่มีความหมายออกจากเอกสารโดยการกำจัดคำหยุดนั้นใช้ฐานข้อมูลคำศัพท์ที่เป็นคำที่ไม่มีความหมาย ในการกำจัดคำออกเมื่อทำการตัดคำเรียบร้อยแล้วทำการเลือกคำที่ต้องการใช้ในการวิเคราะห์ (Feature Selection) [6]

2.2.3. วิธีที่ใช้ในการตัดคำ (Word Segmentation Method)

การตัดคำเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการประมวลผลข้อความภาษาธรรมชาติ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการตัดคำไปใช้งานในด้านอื่น ๆ ต่อไปซึ่งประสิทธิภาพการประมวลผลข้อความขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพความถูกต้องของการตัดคำ สำหรับวิธีการที่นิยมใช้ในการตัดคำไทยสามารถแบ่งออกเป็น 3 วิธี ได้แก่ วิธีการใช้กฎ (Rule-based) วิธีการใช้พจนานุกรม (Dictionary-based) และวิธีการใช้คลังข้อความ (Corpus-based) [7]

2.2.4. เทคนิคการตัดคำ (Word Segmentation Techniques)

ในการตัดคำมีเทคนิคที่สามารถนำมาใช้โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของคำที่จะนำมาตัดซึ่งมีเทคนิคที่นิยมใช้งานกันแบ่งออกเป็น 5 เทคนิค ดังนี้ เทคนิคการเทียบคำที่ยาวที่สุด (Longest Word Pattern Matching) เทคนิคการเทียบคำที่สั้นที่สุด (Shortest Word Pattern Matching) เทคนิคการตัดคำที่ใช้ความถี่ของคำหรือสถิติ (Probabilistic Word Segmentation) เทคนิคการย้อนรอยกลับ (Back Tracking) และเทคนิคการตัดคำแบบใช้คุณลักษณะ (Feature-based Approach) [7]

งานวิจัยเกี่ยวกับการตัดคำมีอยู่มากมาย ทางผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยของวิโรจน์ [8] เสนอการตัดคำด้วยวิธีไตรแกรมกับคลังข้อมูลเพื่อตัดคำระดับพยางค์และทดสอบกับพจนานุกรมแต่วิธี Maximum Collocation ไม่สามารถแบ่งคำได้ชัดเจนขึ้นอยู่กับคำที่มีอยู่ใน

พจนานุกรม และควรใช้วิธีการทางสถิติอื่นมาปรับปรุงประสิทธิภาพ ปโยธร [9] ใช้เทคนิควิธีการตรวจสอบย้อนกลับ (Back Tracking) และการเลือกคำที่ยาวที่สุด (Longest Matching) และควรให้โปรแกรมเพิ่มคำเฉพาะที่ไม่พบในพจนานุกรมในตอนแรกโดยอัตโนมัติเพื่อให้การตัดคำในเอกสารแบบเดียวกันเป็นไปได้ดีขึ้น สิทธิโชค [10] สร้างโมเดลวิธีการตัดคำภาษาไทยด้วยเทคนิคการเรียนรู้ของเครื่อง พบปัญหาการคำนวณความถูกต้องและแม่นยำของคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการจัดขอบขวาในโปรแกรมประมวลผลคำเพื่อค้นหาคำ ส่วนของการแบ่งคำจะเสียเวลาในขั้นตอนการแปลงไฟล์หลายไฟล์เพื่อรวมเป็นไฟล์เดียวก่อนที่จะนำมาเป็นข้อมูลสำหรับสอน (Train Data) หรือข้อมูลสำหรับทดสอบ (Test Data) และมีข้อจำกัดคือสามารถตัดคำภาษาไทยที่มีข้อความเฉพาะอักขระเท่านั้น สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดคำเพื่อแก้ปัญหาคำกำกวมโดย ชนินทร์ [11] ตัดคำด้วยวิธีพจนานุกรมคำกำกวมเพื่อแก้ปัญหาคำกำกวมและคำที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมด้วยโมเดล PTTSF (Parsing Thai Text with Syntax and Feature of Word) พบปัญหาไม่สามารถตัดคำที่เป็นคำกริยาระหว่างคำที่ไม่ปรากฏในพจนานุกรมได้ กานดา [2] ตัดคำในเอกสารภาษาไทยโดยการใช้กฎ (Rule-based) และพจนานุกรมแบบใหม่ร่วมกันมีการตัดคำในระดับพยางค์ ส่วนคำกำกวมสามารถแก้ปัญหาโดยการใช้วิธีตัดคำที่ยาวที่สุดร่วมกับวิธีการย้อนกลับแต่ยังไม่สามารถตัดคำได้ถูกต้องทุกครั้ง และควรมีการเพิ่มเติมปรับปรุงสำหรับการตัดคำประเภทนี้ด้วยการใช้ค่าสถิติของคำที่พบในเอกสารทั่วไปร่วมกับการใช้ความถี่ของคำที่พบในเอกสารที่นำมาตัดคำ ชูชาติ [12] นำเสนอกรอบการทำงานการเก็บคำที่ไม่รู้จักจากเว็บ โดยใช้การวิเคราะห์คำที่ไม่รู้จักร่วมกับพจนานุกรมเพื่อสกัดคำที่ไม่รู้จักโดยอัตโนมัติ ทำให้ผู้ใช้สามารถเพิ่มคำไทยที่ไม่รู้จักลงในพจนานุกรมคำไทยที่ไม่รู้จัก ผลการทดลองพบว่าสามารถวิเคราะห์คำที่ไม่รู้จักได้สูงสุดถึงร้อยละ 96

2.3. การจำแนกประเภทข้อมูล (Data Classification)

การทำเหมืองข้อความเป็นการสกัดเอาสิ่งที่มีประโยชน์ออกมาจากข้อความที่มีจำนวนมาก ซึ่งมีหลากหลายวิธี หนึ่งในนั้นคือการจำแนกข้อมูล (Classification) ซึ่งมีเทคนิคต่าง ๆ ที่นิยมใช้งานดังนี้

2.3.1. ต้นไม้ตัดสินใจ (Decision Tree)

เทคนิคต้นไม้ตัดสินใจ เป็นวิธีหนึ่งที่ใช้ในการจำแนกข้อมูล โดยมีลักษณะการทำงานเหมือนโครงสร้างของต้นไม้ รูปแบบของต้นไม้ตัดสินใจประกอบด้วยโหนดราก (Root Node) ซึ่งเป็นโหนดแรก และแตกสายย่อยเป็นโหนดลูก (Child Node) [13][14] โดยจะสามารถแปลงไปเป็นกฎที่ใช้ในการจำแนกข้อมูลหรือที่เรียกว่าฐานกฎ (Rule-based) เพื่อใช้ในการพยากรณ์ข้อมูล โดยกฎนั้นจะเป็นไปตามรูปแบบของต้นไม้ตัดสินใจ

2.3.2. โครงข่ายประสาทเทียม (Artificial Neural Network: ANN)

เป็นการจำแนกข้อมูลอีกวิธีหนึ่งที่นิยมใช้งาน มีการทำงานเลียนแบบหลักการทำงานของสมองมนุษย์ โดยมีหน่วยที่ใช้ในการประมวลผลเรียกว่า นิวรอน ซึ่งนิวรอนแต่ละนิวรอนสามารถรับค่าได้หลายอินพุตแต่มีเอาต์พุตได้เพียงเอาต์พุตเดียวเท่านั้น โดยทุกอินพุตมีค่าถ่วงน้ำหนัก (Weight) และในแต่ละนิวรอนนั้นจะมีค่าความเอนเอียงหรือไบแอส (Bias) อยู่หรือไม่ก็ได้ โดยเมื่อปรับค่าถ่วงน้ำหนักและค่าเอนเอียงที่เหมาะสมแล้วจะถูกส่งไปยังฟังก์ชันถ่ายโอน (Transfer Function) [15][16] เพื่อคำนวณค่าผลลัพธ์

2.3.3. ซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน (Support Vector Machine: SVM)

เป็นเทคนิคที่มีการใช้สมการทางคณิตศาสตร์ในการจำแนกข้อมูล โดยพยายามหาจุดที่เส้นแบ่งกลุ่มของข้อมูลมีระยะความห่างระหว่างเส้นขอบเขต (Border Line) มากที่สุด ซึ่งวิธีนี้ทำให้มีข้อดี คือ สามารถรองรับจำนวนตัวแปรที่หลากหลายได้เป็นจำนวนมาก และค่อนข้างมีความถูกต้องสูง ซึ่งในการทำงานของตัวซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน มีฟังชั่นให้เลือกใช้อย่างหลากหลาย เช่น Linear Function, Polynomial Function และRadial Basis Function [17] แต่ต้องมีการเลือกใช้ฟังชั่นให้ตัวซัพพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน จำแนกข้อมูลได้อย่างเหมาะสมด้วยเช่นกัน

3. วิธีดำเนินงาน

วิธีดำเนินงานวิจัยการจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ด้านมะเร็งโดยใช้ CancerDic+ ได้เตรียมข้อมูลสำหรับการจำแนกโดยมีขั้นตอน แสดงดังรูปที่ 2

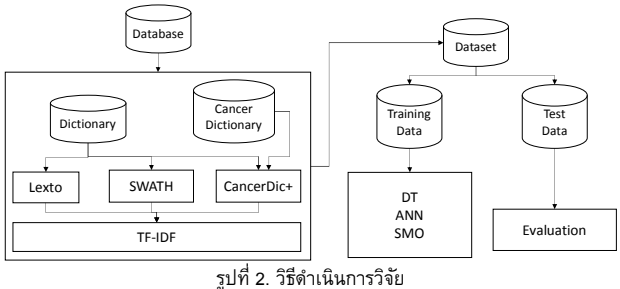

รูปที่ 2. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

การเก็บข้อมูลโดยใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่สืบค้นด้วยคำสำคัญที่เกี่ยวกับมะเร็ง เช่น มะเร็ง อาการของมะเร็ง อาหารสำหรับผู้ป่วยมะเร็ง อาหารเสริมสำหรับมะเร็ง สมุนไพรรักษามะเร็ง เป็นต้น โดยมีจำนวน 484 แถว ซึ่งสามารถแบ่งเขตข้อมูลออกเป็น 6 ส่วน แสดงดังตารางที่ 1 ในส่วนของหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำกับประเภทของเว็บไซต์ว่าเป็นเว็บที่น่าเชื่อถือหรือไม่ใช้จากแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือมาจากเว็บไซต์โรงพยาบาล หน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ บล็อคของแพทย์ ส่วนข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือมาจากเว็บไซต์ขายประกัน ขายอาหารเสริมที่มีสรรพคุณเกินจริง

ตารางที่ 1. เขตและรูปแบบข้อมูล

No	Name	Detail	Type
1.	Text	เนื้อหาในเว็บไซต์	Text
2.	Lexto	ข้อความที่สกัดผ่าน Lexto	Text
3.	SWATH	ข้อความที่สกัดผ่าน SWATH	Text
4.	Dic	ข้อความที่สกัดผ่าน CancerDic+	Text
5.	Link	ลิงค์ที่มาของเนื้อหาในเว็บไซต์	Text
6.	Type	ประเภทของเนื้อหา(น่าเชื่อถือ,ไม่น่าเชื่อถือ)	Char(1)

3.2. การสกัดคำ (Text Extraction)

การสกัดคำใช้เครื่องมือสำหรับการตัดคำได้แก่ เล็กซ์โต (Thai Lexeme Tokenizer: LexTo) SWATH (Smart Word Analysis for THai) และ CancerDic+ (Cancer Dictionary Plus) ที่ผู้วิจัยนำเสนอโดยผ่านขั้นตอนการตัดคำ (Word Segmentation) แล้วนำไปบันทึกลงฐานข้อมูลที่ผ่านการสกัดคำจากเครื่องมือดังกล่าวข้างต้น เป็นข้อมูลสำหรับการสอน (Train Data) และข้อมูลสำหรับการทดสอบ (Text Data)

3.3. การสร้างดัชนีเอกสาร (Document Indexing)

การสร้างดัชนีเอกสารเป็นขั้นตอนการแปลงเอกสารซึ่งเป็นภาษาธรรมชาติให้อยู่ในรูปแบบที่คอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างตัวแทนเนื้อหาเอกสารให้อยู่ในรูปแบบเวกเตอร์ของน้ำหนักคำ (Term Weighting) เพื่อนำมาหาสร้างดัชนีโดยนิยมใช้รูปแบบของคำเดี่ยว [13] เริ่มจากการสร้างเวกเตอร์ตัวแทนเอกสาร จากนั้นจะสร้างเมตริกซ์ของเอกสารขึ้นจากเวกเตอร์เอกสารทั้งหมด ในกลุ่มจนกระทั่งกลายเป็นเมตริกซ์

ในส่วนของการคำนวณค่าน้ำหนักให้แก่ดัชนีใช้วิธีการ TF-IDF Weighting (Term Frequency-Inverse Document Frequency) แสดงดังสมการที่ (1)(2)(3)(4) [13]

$$TF - IDF = TF \times IDF \quad (1)$$

$$TF_t = \frac{n_t}{N} \quad (2)$$

$$IDF_t = 1 + \log\left(\frac{D}{d_t}\right) \quad (3)$$

$$TF - IDF_t = \frac{n_t}{N} \times [1 + \log\left(\frac{D}{d_t}\right)] \quad (4)$$

โดยที่

n_t = จำนวนคำ t ที่ปรากฏในเอกสาร

N = จำนวนคำทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสาร

D = จำนวนเอกสารทั้งหมด

d_t = จำนวนเอกสารที่มีคำ t ปรากฏ

3.4. การจำแนกข้อมูลและการวัดประสิทธิภาพ

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพซึ่งพิจารณาจากค่าความถูกต้อง (Accuracy) ค่าความแม่นยำ (Precision) และความครบถ้วน (Recall) จากโมเดล 3 รูปแบบ แสดงดังตารางที่ 2 โดยทุกโมเดลใช้วิธีการ 10-fold Cross Validation วัดความเที่ยงตรงของโมเดล

ตาราง 2. ตารางแสดงรายละเอียดของโมเดลที่ทดลอง

โมเดล	ชื่อโมเดล	ชื่อย่อ
1	Decision Trees	DT
2	Artificial Neural Network (Back Propagation)	ANN
3	Support Vector Machine Optimization (Linear Fn.)	SMO

การหาค่าประสิทธิภาพนั้นใช้การพิจารณาค่าประสิทธิภาพจากระดับค่าความถูกต้อง (Accuracy) ค่าความแม่นยำ (Precision) และค่าความครบถ้วน (Recall) แสดงดังสมการที่ (5)(6)(7) [8]

$$Precision(P) = \frac{TP}{TP+FP} \quad (5)$$

$$Recall(R) = \frac{TP}{TP+FN} \quad (6)$$

$$Accuracy(A) = \frac{TP+TN}{TP+TN+FP+FN} \quad (7)$$

โดยเมื่อ TP = True Positive, FP = False Positive, FT = True Negative และ FN = False Negative

4. ผลการดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ด้านมะเร็ง โดยทำการสกัดคำ การคำนวณหาค่าดัชนีเอกสาร และเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจำแนกประเภทความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ มีรายละเอียดดังนี้

4.1. ผลการสกัดคำและสร้างดัชนีเอกสาร

ในการดำเนินการสกัดคำจากข้อมูลเนื้อหาด้านมะเร็ง ด้วยเครื่องมือ LexTo และ SWATH กับฐานข้อมูลพจนานุกรมเล็กซิตรอน แต่ในส่วนของ CancerDic+ นั้นได้ใช้ฐานข้อมูลพจนานุกรมเล็กซิตรอนผสมกับฐานข้อมูลคำศัพย์เฉพาะทางด้านมะเร็ง โดยแสดงตัวอย่างการตัดคำด้วยโปรแกรมทั้ง 3 โปรแกรมข้างต้น แสดงดังรูปที่ 3

Full Text

สาเหตุทางกรรมพันธุ์ มะเร็งบางชนิด เช่น มะเร็งเต้านม มะเร็งรังไข่ และมะเร็งลำไส้ มีแนวโน้มเกิดขึ้นได้กับบุคคลภายในครอบครัวที่มีประวัติเป็นมะเร็งดังกล่าว

Lexto

สาเหตุ | ทางกรรมพันธุ์ | | มะเร็ง | บาง | ชนิด | | เช่น | | มะเร็ง | เต้านม | | มะเร็ง | รังไข่ | | และ | มะเร็ง | ลำไส้ | | มีแนวโน้ม | เกิดขึ้น | ได้ | กับ | บุคคลภายใน | ครอบครัว | ที่ | มีประวัติ | เป็น | มะเร็ง | ดังกล่าว |

SWATH

สาเหตุ|ทาง|กรรมพันธุ์| |มะ|เร็ง|บาง|ชนิด| |เช่น| |มะ|เร็ง|เต้า|นม| | มะ|เร็ง|รัง|ไข่| |และ|มะ|เร็ง|ลำ|ไส้| |มี|แนว|โน้ม|เกิด|ขึ้น|ได้|กับ| บุคคล|ภาย|ใน|ครอบ|ครัว|ที่|มี|ประ|วัติ|เป็น|มะ|เร็ง|ดัง|กล่าว|

CancerDic+

สาเหตุ|ทาง|กรรมพันธุ์| |มะเร็ง|บาง|ชนิด| |เช่น| |มะเร็ง|เต้านม| | มะเร็ง|รังไข่| |และ|มะเร็ง|ลำไส้| |มี|แนวโน้ม|เกิด|ขึ้น|ได้|กับ|บุคคล| ภาย|ใน|ครอบ|ครัว|ที่|มี|ประวัติ|เป็น|มะเร็ง|ดังกล่าว|

รูปที่ 3. ตัวอย่างการตัดคำ

ซึ่งจากการใช้เครื่องมือทั้ง 3 ทำการสกัดคำจะพบว่าโปรแกรม Lexto และ CancerDic+ มีการตัดคำที่เป็นคำสำคัญในด้านมะเร็งใกล้เคียงกันเช่น “มะเร็ง” ตัดคำออกมาเป็น |มะเร็ง| แต่ในส่วนของโปรแกรม SWATH มีการตัดคำสำคัญในด้านมะเร็งเช่น “มะเร็ง” ตัดคำออกมาเป็น |มะ|เร็ง| ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างกัน และในการสร้างดัชนีเอกสารได้ใช้โปรแกรม RapidMiner Studio ซึ่งมีตัวอย่างการสร้างดัชนีเอกสาร ซึ่งจะถูกนำไปใช้ในการจำแนกข้อมูลในขั้นตอนถัดไป แสดงดังรูปที่ 4

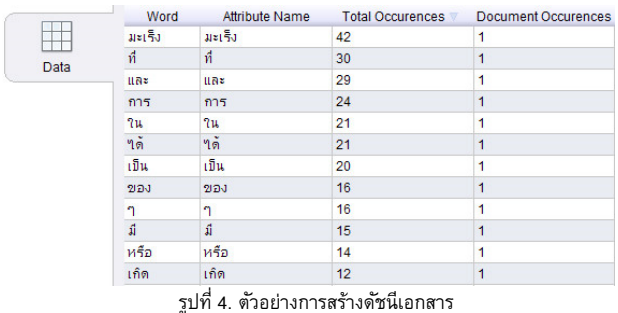
Data

Word	Attribute Name	Total Occurences	Document Occurences
มะเร็ง	มะเร็ง	42	1
ที่	ที่	30	1
และ	และ	29	1
การ	การ	24	1
ใน	ใน	21	1
ได้	ได้	21	1
เป็น	เป็น	20	1
ของ	ของ	16	1
ๆ	ๆ	16	1
มี	มี	15	1
หรือ	หรือ	14	1
เกิด	เกิด	12	1

รูปที่ 4. ตัวอย่างการสร้างดัชนีเอกสาร

4.2. ผลการหาค่าประสิทธิภาพโดยใช้ Lexto สกัดคำ

จากการทดลองจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ โดยผ่านการสกัดคำโดยใช้โปรแกรม Lexto ทำให้ได้ค่าประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยค่าความถูกต้อง ค่าความแม่นยำ และค่าความครบถ้วน แสดงดังตารางที่ 3

ตาราง 3. แสดงเปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพโดย Lexto สกัดคำ

Model	10-fold cross validation		
	Accuracy	Precision	Recall
DT	0.839	0.839	0.839
ANN	0.819	0.814	0.819
SMO	0.814	0.810	0.815

จากตารางพบว่าโมเดลการจำแนกข้อมูลที่มีค่าประสิทธิภาพ โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ DT, ANN และ SMO ตามลำดับ

4.3. ผลการหาค่าประสิทธิภาพโดยใช้ SWATH สกัดคำ

จากการทดลองจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ โดยผ่านการสกัดคำโดยใช้โปรแกรม SWATH ทำให้ได้ค่าประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยค่าความถูกต้อง ค่าความแม่นยำ และค่าความครบถ้วน แสดงดังตารางที่ 4

ตาราง 4. แสดงเปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพโดยใช้ SWATH สกัดคำ

Model	10-fold cross validation		
	Accuracy	Precision	Recall
DT	0.777	0.775	0.783
ANN	0.769	0.765	0.773
SMO	0.764	0.762	0.769

จากตารางพบว่าโมเดลการจำแนกข้อมูลที่มีค่าประสิทธิภาพ โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ DT, ANN และ SMO ตามลำดับ

4.4. ผลการหาค่าประสิทธิภาพโดยใช้ CancerDic+ สกัดคำ

จากการทดลองจำแนกความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ โดยผ่านการสกัดคำโดยใช้โปรแกรม CancerDic+ ทำให้ได้ค่าประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยค่าความถูกต้อง ค่าความแม่นยำ และค่าความครบถ้วน แสดงดังตารางที่ 5

ตาราง 5. แสดงเปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพโดยใช้ CancerDic+ สกัดคำ

Model	10-fold cross validation		
	Accuracy	Precision	Recall
DT	0.844	0.838	0.845
ANN	0.835	0.829	0.836
SMO	0.831	0.825	0.830

จากตารางพบว่าโมเดลการจำแนกข้อมูลที่มีค่าประสิทธิภาพ โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ DT, ANN และ SMO ตามลำดับ

5. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากการทดลองหาค่าประสิทธิภาพการจำแนกจากทั้ง 3 โมเดลจากการสกัดคำจากทั้ง 3 โปรแกรมทำให้ได้ค่าประสิทธิภาพของแต่ละโมเดลในแต่ละการทดลองจึงนำมาเปรียบเทียบกันทั้ง 3 รูปแบบการทดลอง เพื่อให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน โดยใช้ค่าความถูกต้อง (Accuracy) มาทำกราฟเปรียบเทียบ แสดงดังรูปที่ 5

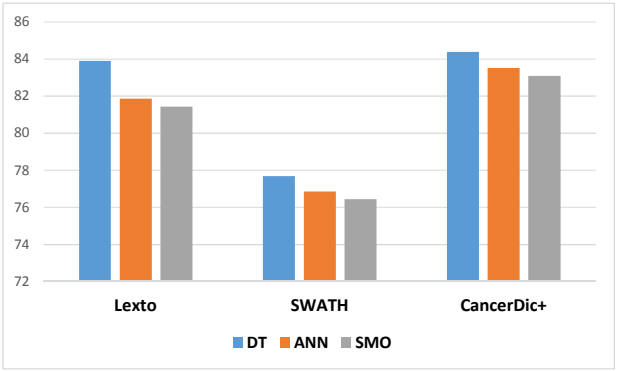

รูปที่ 5: เปรียบเทียบค่าประสิทธิภาพ

จากรูปพบว่าผลการทดลองโมเดลที่มีค่าความถูกต้องมากที่สุด คือ โมเดลที่ผ่านการสกัดคำจาก CancerDic+ และใช้เทคนิคการจำแนกแบบ DT โดยมีค่าความถูกต้อง 0.844 ดีกว่าโมเดลที่ผ่านการสกัดคำจาก Lexto และ SWATH เนื่องจากมีการใช้คำศัพย์เฉพาะทางเกี่ยวกับโรคมะเร็งทำให้การสกัดคำในขั้นตอนการเตรียมข้อมูล ก่อนนำไปทำเหมืองข้อมูลมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเนื้อหาจากเว็บไซต์ต่างๆ พบปัญหาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการตัดคำ เช่น การสะกดคำผิด การใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังสามารถ

กำหนดเกณฑ์อื่น ๆ ที่ใช้ในการประเมินค่าความน่าเชื่อถือของเนื้อหาภายในเว็บไซต์ประกอบกับเนื้อหาได้ ซึ่งจะนำไปพัฒนาต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

[1] "What makes a website credible?." (ออนไลน์). แหล่งที่มา http://captology.stanford.edu/resources/what-makes-a-website-credible.html

[2] นิเวศน์ จิระวิชิตชัย. "แบบจำลองการจำแนกเอกสารสำหรับภาษาไทยอัตโนมัติ," *The Journal of Industrial Technology* 2556, Vol. 2556. No. 1.

[3] X. Dai, Y. He, and Y. Sun, "A Two-layer Text Clustering Approach for Retrospective News Event Detection," *International Conference on Artificial Intelligence and Computational Intelligence (AICI)*, vol. 1, pp. 364–368, 2010.

[4] U. Gunasinghe, S. Matharage, and D. Alahakoon, "A sequence based dynamic SOM model for text clustering," *International Joint Conference on Neural Networks (IJCNN)*, pp. 1-8, 2012.

[5] K.Norvag and R.Oyri, "New Item Extraction for Text Mining in Web Newspapers," *International Workshop on Challenges in Web Information Retrieval and Integration*, 2005.

[6] นิเวศ จิระวิชิตชัย, ปริญญา สงวนสัตย์ และพยุง มีสัจ. "การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดหมวดหมู่เอกสารภาษาไทยแบบอัตโนมัติ," *NIDA Development Journal*, Vol. 51, No. 3, หน้า 187-205, 2554.

[7] สายัณห์ เทพแดง. "*การปรับปรุงประสิทธิภาพของการตัดคำไทย ด้วยเทคนิคการจดจำนิพจน์ระบุนาม*," ปริญญานิพนธ์ วท.ม. สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2553.

[8] Wirote Aroonmanakun. "Collocation and Thai Word Segmentation," *PROCEEDINGS OF SNLP-Oriental COCOSDA*, pp. 68-75, 2002.

[9] ปโยธร อุราธรรมกุล และ กานดา รุณนะพงศา. "การตัดคำภาษาไทยด้วยวิธีปรับปรุงกฎและพจนานุกรมแบบใหม่," *JCSSE 2006*, vol. 2549, pp. 34-40, 2006.

[10] สิทธิโชค ทรัพย์ไพบูลย์กิจ และ สุพัฒนวรี ทิพย์เจริญ. "*การเพิ่มประสิทธิภาพการตัดคำภาษาไทยด้วยเทคนิคการเรียนรู้ด้วยเครื่อง*," ปริญญานิพนธ์ วท.ม. ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.

[11] ชนินทร์ มหัทธนชัย. "การพัฒนาเทคนิคการตัดคำแบบอาศัยไวยกรณ์และบริบทคำรอบข้าง," *National Conference on Computer Information Technologies*, 2555.

[12] Choochart Haruechaiyasak. "A Collaborative Framework for Collecting Thai Unknown words from the web," *Proceeding COLING-ACL'06,* pp. 345-352, 2006.

[13] J. R. Quinlan. "Induction of Decision Trees," *in Machine Learning*, pp. 81–106, 1986.

[14] Zlatko J. Kovcic. "Early Prediction of Student Success: Mining Students Enrolment Data," *Proceeding of Informing Science & IT Education Conference (ImSITE)*, pp. 647-665, 2010.

[15] Edin Osmanbegovic, Mirza Suljic. "Data Mining Approach for Predicting Student Performance," *Journal of Economics and Business*, Vol. 5, No. 1, pp. 3-12, 2012.

[16] พยุง มีสัจ. **ระบบฟัซซีและโครงข่ายประสาทเทียม**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2555.

[17] ภัทร์พงศ์ พงศ์ภัทรกานต์. "การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพันสภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้คอมมิตตีแมชชีน," *The 6th National Conference On Computing And Information Technology*, pp. 491-496, 2010.